

60-jaraĝa 60-voluma Scienca Revuo

Tiu ĉi 217-a SR-kajero komunikas al la fidelaj legantoj denove festend-an datrevenon pri ISAE kaj ĝia asocia organo: Scienca Revuo, kies unua eldono aperis la 15-an de marto 1949, festas sian 60-jaran ekzistadon per eldono de sia 60-a jarkolekto. La unua kajero de tiu ĉi fiera Vol. 60 estas enkondukita, en januaro 2009, per monografio: la aŭtoro, d-ro *Josef Kavka*, kiu mem festos la 25-an de aprilo sian 87-an naskiĝdatrevenon (Gratulon!) – publikigis ĝin kun la konscio de sia propra granda kontribuo al la prospero de nia asocia organo. Kun logika menso kaj klara intelekto, detala lingvokono kaj preciza laboro li servis kiel ĉefredaktoro de Scienca Revuo 10-jaran periodon (1978-1987) kaj ekde 2000 ĝis nun denove pluajn 11 jarojn per nelacigebla subteno de la eldonlaboro kiel kunredaktanto. Danko estu ankaŭ al s-ro *Rudi Hauger*, kiu en la posta 12-jarperiodo 1988-1999 redaktis Sciencon Revuon kaj zorgis pri ĝia vivteno, eĉ kiam li povis aperigi jen kaj jen pro financaj kaj personaraj krizoj, SR-kajeron nur po unufoje en jarkolekto.

Kun admiro kaj danko ni retrorigardu al la unuaj redaktantoj de nia asocia organo en multe pli malfacila tempo post la terura dua mondomilito, kiam ili ekaperigis ĝin en la jaro 1949 post rekonstruo de la Asocio kaj ties scienca organo. Ni rememoru la nomojn de d-roj *W.P. Roelofs*, *G.F. Makink* kaj *G. Hamming* por la 15-jara periodo 1949-1963, ĝis prof. *B. Popović* fariĝis ĉefa kaj respondeca redaktoro por la 14-jara periodo 1964-1977, dum kiu la eldono eĉ plialtiĝis okaze al po 6 kajeroj en jarkolekto.

Ekde mia respondeco pri la redaktado kun eldono de n-ro 181 (en Vol. 51, jaro 2000) ĝis nun estas regule eldonitaj 4 SR-kajeroj kun entute ĉirkaŭ 210-240 paĝoj en jarkolekto. Tion mi celas daŭrigi – sed mi povas fari tion nur kun la helpo de fidelaj ISAE-anoj, kiuj subtenas la financon eldonadon de la asocia organo, kaj kun la helpo de aŭtoroj, kiuj kontribuas per sciencaj artikoloj el siaj fakkampoj kaj aliaj sciad-sferoj. Bonvolu kompreni, ke ekde tiu ĉi jarkolekto la SR-kajeron ricevos – krom la aŭtoroj – la legantoj de Scienca Revuo nur post pago de la ISAE-membrokotizoj. Mi provas – sed ankaŭ tion mi povas fari nur helpe de miaj fidelaj kunredaktantoj *Josef Kavka* kaj *Rob Moerbeek* – gardi la surpapere presitan regulan aperadon de nia Revuo, kiu garantias – kontraŭe al ofte sen lingvodisciplino en la reton ĵetitaj tekstoj – lingvajan kontrolon de la kontribuoj fare de lingvaj spertuloj. Tian kontrolon Esperanto bezonas kaj bezonos survoje al akceptita kaj perfekta Internacia Lingvo por tutmonda interkompreniĝo.

Distran kaj mens-riĉigan legadon deziras *Rüdiger Sachs*, prezidanto de ISAE

“Se vi ne krias, vi mortos neatenate“
(*Mbabano*, Svazilando)

Interna ideo, homaj rajtoj kaj ekologia perspektivo*

Wolfgang GÜNTHER

“La naturo imitas sin mem.
Grajno, ĵetita en bonan grundon, naskos frukton.
Principo, ĵetita en bonan menson, naskos frukton.
Ĉio estas kreata kaj kondukata de la sama mastro
– la radiko, la branĉo, la fruktoj, la principoj, la konsekvencoj.“
(*Pascal*)

Resumo

En la teksto estas prezentata la interna ideo de esperantismo en la origina formo el la tempo de Zamenhofo kaj laŭ la pli posta evoluo forme de la konceptoj de la Universala Deklaracio de la Homaj Rajtoj kaj de la pli aktualaj evoluoj en la kampo de mondvastaj solvoj pri la problemoj koncerne la krizojn de justeco kaj medio. La nova paradigmo-koncepto-“rajto“ de daŭropoveco kadre de daŭropova evoluiĝo, antaŭenirigata de la UN kaj la civilsocio, estas prezentata kiel imanenta identigilo de Esperanto mem kaj de racia plivastiĝo de la interna ideo. Estas starigita la postulo pri ĉi-rilata novorientiĝo de la esperantismo kaj ĝiaj oficialaj instancoj kadre de la Movado. La lingvo internacia mem estas nur unu aspekto de Esperanto, ĝia funkcio kiel daŭropove taŭga ekologia komunikilo estas absolute samgrava. La akceptemo fare de la cetera mondo koncerne Esperanton decide dependos de la akcepto de tiu ĉi ekologia identeco flanke de la Esperanto-movado.

* Prelego okaze de la 16-a Esperanto-Semajno de la Kulturo kaj Turismo en *Salou, Tarragona*, Hispanujo, 4-a ĝis 11-a de oktobro 2008.